

Податок з прибутку фізичних осіб у працівників і підприємців

У цьому документі міститься інформація про те, хто повинен сплачувати податок, або принаймні відраховувати завдаток на податок з прибутку фізичних осіб, що є предметом цього податку і інформація про належний процес декларації про податки. Ця інформація випливає з окремих постанов закону № 586/1992 Збірки, про податок з прибутку, у дійсній редакції (далі лише „закон”).

Платники податку з прибутку фізичних осіб (§ 2 Закону):

Платниками податку є фізичні особи, надалі лише „платники”, які мають на території Чеської Республіки місце проживання або, як правило, перебувають тут. Вони мають податкове зобов’язання, яке стосується як доходів із джерел в Чеській Республіці, так і з джерел за кордоном. (Це так звані податкові резиденти з необмеженим податковим зобов’язанням).

Платники, які не вказані вище, або ті, про яких сказано у міжнародному договорі, мають податкове зобов’язання, яке стосується лише доходів із джерел на території Чеської Республіки (§ 22 Закону). Платники, які на території Чеської Республіки перебувають лише з метою навчання або лікування, мають податкове зобов’язання, яке стосується лише доходів, що мають джерело на території Чеської Республіки і у випадку, якщо на території ЧР, як правило, перебувають. (Це є так звані податкові нерезиденти з обмеженим податковим зобов’язанням, лише на окремі доходи, вказані у § 22 Закону).

Платники, які зазвичай перебувають на території Чеської Республіки – це ті, які тут перебувають принаймні 183 дні у відповідному календарному році, причому пов’язаних разом або у кількох періодах; до терміну 183 дні враховується кожен початий день перебування. Місцем проживання у розумінні закону про податки є місце, де платник має постійне проживання за умов, з яких можна зважувати його мету перебувати постійно у цьому місці.

Під час оподаткування доходів закордонних осіб потрібно брати до уваги міжнародні угоди про обмеження подвійного оподаткування. Як встановлює § 37 Закону про податок з прибутку – використовуються приписи закону лише тоді, коли міжнародна угода, яку підписала Чеська Республіка, не встановлює інакше.

Зауваження:

Чеська Республіка уклала з рядом країн міжнародні угоди двох країн про уникнення подвійного оподаткування, між ними з Болгарією, Білоруссю, Китайською Народною Республікою, Естонією, Хорватією, Казахстаном, Латвією, Литвою, Молдовою, Монголією, Російською Федерацією, Україною, В’єтнамом тощо. Список міжнародних двосторонніх угод про уникнення подвійного оподаткування можна знайти в Інтернеті (дивіться відповідний лінк).

Суть податку:

Суттю податку (§ 3, Закону) є:

- 1) доходи від залежної діяльності (так звана зарплата, заробіток або премія за роботу) і функціональні виплати (винагороди за виконання функції),
- 2) дохід з підприємництва і з іншої самостійної діяльності,
- 3) доходи з капітальної власності,
- 4) доходи від здачі в оренду,
- 5) інші доходи.

Доходи із залежної діяльності і функціональних виплат

Доходами від залежної діяльності є всі доходи, які працедавець надає працівникам, окрім тих, які не враховуються до основи податку або є винятком із оподаткування і доходів, звільнених від оподаткування.

Особлива ставка податку у побічних доходах:

Якщо доходи, сплачені одним працедавцем, не досягнуть 5 тисяч крон чеських за календарний місяць (це діє у доходах, сплачених працедавцем, у якого працівник **не підписав доручення**, що у нього здійснюватиме належні підрахунки з основи податку – на дітей, дружину тощо), працедавець відводить фінансовому відділу за працівника податок, який за законом має особливу ставку: 15 відсотків з грубого доходу (за § 6, абз. 2, закону про податок на прибуток). Йдеться про випадки, коли працівник працює у працедавця на основі побічних трудових відносин (наприклад, на Трудовий договір).

Завдаток на податок з доходу у залежній діяльності (працевлаштуванні) та функціональних виплат (виконання функції):

Доходи від залежної діяльності та функціональні винагороди, за винятком доходів із-за кордону, оподатковуються завжди від джерела, як правило, формою місячного завдатку на податок. Завдаток на податок вираховує і відраховує працедавець.

Спосіб встановлення завдатків на податок з доходів від залежної діяльності залежить на тому, підписав чи ні платник у даного працедавця „доручення” на доходи від залежної діяльності та функціональних виплат. Кожен платник може обрати лише одного працедавця, у якого підпише це доручення. Доручення – це одна з умов, аби платник міг здійснювати протягом оподатковуваного періоду неоподатковувати частини податкової основи. Якщо працівник не підписав доручення на податки, працедавець під час підрахунку зарплати, яка підлягає оподаткуванню, не зважає на неоподатковувати частини, і остаточна оподаткована зарплата оподатковується мінімально на 20 відсотків (за §38h, абзац 3, закону про податок з доходів).

Працедавець відраховує завдаток на податок з доходів фізичних осіб від залежної діяльності та функціональних виплат (надалі лише „завдаток”) від зарплати, яка підлягає оподаткуванню. Під зарплатою, яка підлягає оподаткуванню, розуміється сума доходів від залежної діяльності та функціональних виплат, знижений на частини, які звільнені від податків, на частини, які відраховані або компенсовані працедавцем на соціальне страхування, на частку для державної політики працевлаштування і на загальне медичне страхування (у працівників, яких стосується обов’язкове закордонне страхування подібного виду – на частку цього закордонного страхування) (за §38h, закону про податки з доходів). Оподаткована зарплата створює основу податку.

Якщо місячна зарплата, яка підлягає оподаткуванню, досягає після відрахування часток, які оподаткуванню не підлягають, від 0 до 9100 чеських крон, працівникові знімається 15-відсотковий завдаток на податок від зарплати, що підлягає оподаткуванню.

Якщо місячна оподатковувана зарплата становить від 9 100 до 18 200 крон чеських, від працівника відраховується 1365 крон чеських + 20 відсотків від оподаткованої зарплати, яка перевищує 9 100 чеських крон.

Якщо місячна оподатковувана зарплата сягає від 18 200 до 27 600 крон чеських, від працівника відраховується 3185 чеських крон + 25 відсотків від оподаткованої зарплати, яка перевищує 18 200 крон чеських.

Якщо місячна оподатковувана зарплата досягає 27 600 крон чеських і більше, від працівника відраховують 5535 крон чеських + 32 відсотки оподаткованої зарплати, яка перевищує 27 600 крон чеських (за §38h, абзац 2, закону).

Доходи від підприємництва та іншої самостійної діяльності

Доходами від підприємництва є:

- 1) доходи сільськогосподарського виробництва, лісового та водного господарства,
- 2) доходи від ремесла,
- 3) доходи від іншого підприємництва за особливими правилами,
- 4) дивіденди співвласників спільного торгового товариства і прибуткових вкладників командитного товариства.

Податкова декларація на податок з доходів фізичних осіб:

Податкову декларацію **зобов'язаний подати** кожен, чий доходи за рік, які є суттю податку з доходів фізичних осіб, перевищили 15 тисяч крон чеських, якщо не йдеться про доходи, звільнені від податків або про доходи, з яких податок вибирається відрахуванням за особливою схемою оподаткування. Податкову декларацію зобов'язаний подати і той, чий річні доходи, які є предметом податку з доходів фізичних осіб, не досягли 15 тисяч крон чеських, однак визначає податкову втрату.

Податкова декларація за оподатковуваний період зобов'язаний подати платник, вказаний у §2 абзац 3 закону (податковий нерезидент), якщо здійснює неоподатковувані частини із основи податку за § 15 абзац 1 від букви b) до f) закону, тобто на дитину, дружину, інвалідність тощо.

Податкову декларацію **не зобов'язаний подавати** платник, який має доходи від залежної діяльності і з функціональних виплат лише від одного або поступово і від багатьох платників (працедавців). Умовою є, що платник підписав у всіх цих платників податку на відповідний оподатковуваний період „доручення на доходи”, водночас якщо не здійснював відрахування на сплату іпотечного кредиту і водночас не має інших доходів, вищих за 6 тисяч крон чеських (за винятком звільнених від податків доходів, та доходів, з яких вибирається податок особливою ставкою податку).

Податкову декларацію не зобов'язаний подавати також платник, якому надходять лише доходи від залежної діяльності та функціональні виплати з-за кордону, які є за § 38f позбавлені оподаткування (за §38g, закону про податки з доходів).

У податкову декларацію платник вписує всі доходи, які є об'єктом податку, окрім доходів, звільнених від податку і окрім доходів, з яких податок вибирається особливою ставкою податку. Якщо вони є частиною оподаткованих доходів – також доходи від залежної діяльності та функціональних виплат. Платник додає податковий документ, виданий працедавцем, так званий зарплатний лист, де введено зміст зарахованих доходів, які є вирішальними для відрахування оподаткованої зарплати, податків та завдатків (§38j, абзац 3, закону про податки з доходів).

Додаткова декларація подається у відповідному місцевому фінансовому відділі до 31.3. відповідного року (або до 30.6. відповідного року у випадку, що формуляри до податкової декларації виповнює податковий радник). Усі формуляри для податкової декларації доступні в будь-якому фінансовому відділі.

Увага!

До 31 березня відповідного року фізична особа, окрім зобов'язання подавати податкову декларацію, має і зобов'язання найпізніше до 31 березня відповідного року заплатити й податок з доходу на рахунок відповідного місцевого фінансового відділу! Потім повинна подати звіт про доходи з діяльності, яка давала прибуток (за минулий податковий період), з метою медичного страхування (до 8 днів від подання податкової декларації) і з метою

соціального страхування (до 30 днів від подання податкової декларації). Відповідні формуляри можна отримати в будь-якому відділенні Загальної медичної страхової компанії і в будь-якій Районній адміністрації соціального забезпечення. Необхідно, щоб наперед заповнені формуляри (звіт про доходи) ви принесли разом з податковою декларацією у фінансовий відділ і підтвердили їх печаткою.

Мінімальна основа податку:

Від 1 січня 2004 року встановлена мінімальна основа податку для деяких самозайнятих осіб, а внаслідок цього – і мінімальний податок.

Мінімальний податок зобов'язані платити ті самозайняті особи, доходи яких надходять від сільськогосподарського виробництва, лісового та водного господарства. Доходи від ремесла або іншого підприємництва оподатковуються за особливими правилами, навіть якщо показують збитки.

При поданні податкової декларації за оподатковуваний період 2004 року, мінімальна основа податку складатиме 101000 крон чеських, а відповідний їй податок 9400 крон чеських.

Мінімальна основа податку не знижується на статті, які відраховуються від основи податку, вказані у §34.

Необхідність платити мінімальний податок не стосується платника:

- 1) якому був встановлений податок паушальною сумою за §7а закону,
- 2) якому належала батьківська допомога або допомога під час піклування про близьку або іншу особу за законом про державну соціальну підтримку, у тому числі і під час оподаткованого періоду,
- 3) який має пенсію за старістю, повної інвалідної пенсії або часткової інвалідної пенсії,
- 4) який на початку оподаткованого періоду не досягнув віку 26 років, і який систематично готується до майбутньої професії навчанням або передбаченим тренуванням,
- 5) який у оподаткованому періоді подасть податкову декларацію за законом §38gb (під час виголошення або скасування конкурсу), і який до кінця того самого оподаткованого періоду не закінчив підприємницьку діяльність.

Мінімальний податок не сплачується за період:

- 1) у якому платник почав або закінчив підприємницьку діяльність,
- 2) безпосередньо наступним після оподаткованого періоду, у якому платник розпочав підприємницьку діяльність (за §7с, закону про податок на доходи).

Ставка податку:

Податок з основи податку, зниженого на неоподатковану суму основи податку (§15) та на відраховані статті від основи податку (§34), заокругленого на цілі сотні крон чеських вниз, становить:

від основи податку від 0 до 109 200 крон чеських, податок становить 15%;

від основи податку від 109 200 до 218 400 крон чеських, податок становить: 16 380 крон чеських + 20 % від суми, що перевищує 109 200 крон чеських;

від основи податку від 218 400 до 331 200 крон чеських, податок становить 38 220 чеських крон + 25 % від суми, що перевищує 218 400 крон чеських;

від основи податку від 331 200 крон чеських і більше, податок становить 66 420 крон чеських + 32 % від суми, що перевищує 331 200 крон чеських (за §16, закону про податок з доходів).